

izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru s
pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnštvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10B.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

Štev. 16

V Mariboru, dne 18. aprila 1901.

Tečaj XXXV.

Katoliško-politično izobraževalno društvo v Šmarji pri Jelšah ima svoj prvi glavni občni zbor

dne 21. aprila 1901 ob treh popoldan v Jagodičevih prostorih v Šmarji. Na dnevnem redu so med drugimi ti-le predmeti, na koje posebno opozarjamo: 1. Liberalizem in kmet, govori g. dr. Fran Jankovič, zdravnik v Kozjem, in 2. Kaj hočemo katoliško-narodni kmetje? gosp. Fr. Mlakar, veleposestnik v Hošnici. — Vabimo torej s tem k obilni udeležbi s pristavkom, da posebnih vabil ne razpošiljamo. Po zborovanji petje in prosta zabava.

Kaj pa dobi kmet?

Na stotine milijonov bo še letos dovolil državni zbor, ako se prej sam ne ubije, za zidanje novih železnic in kanalov. Pred leti so dobili uradniki darilo od državnega zbora, da so se jim povišale plače, letos ga dobijo trgovci in obrtniki, da se jim dovolijo nove železnice in kanali: Nehote nam prihaja vprašanje: Kdaj pa bo kmet kaj-dobil?

Kar tare kmeta, so plačila in sicer plačila za davek, za živež, za obleko, za vzgojo otrok. Plačila tlačijo kmeta k tlom, to pa iz dvojnih vzrokov. Prvič, ker so samaobsebi prevelika, drugič ker dobi

kmet za svoje pridelke vedno manj denarja v roke.

Kogar ljubimo, istemu tudi radi pomagamo. Zato povzdiguje danes vnovič za kmeta, osobito za slovenskega kmeta, glas: Pomagajte kmetu iz njegove nesreče!

Ni ga stanu, ki bi več trpel, nego kmetski stan. Uradnik ima določene ure, v katerih mu je treba sedeti v pisarni, sicer pa je prost. Celo tovarniški delavec ima svoj »delavski dan« z gotovimi urami. Izven teh ur je tudi on prost. Kmet nima uradnih ali delavskih ur. Po 14—16 ur mora delati na dan. In plačilo za delo? Ako je bila slaba letina, tedaj sprejme v jeseni kot plačilo za zimo glad, če pa vendar kaj dobi, potem pa pomanjkanje. In učene glave se čudijo, da iz kmetov vse sili v mesto, da tudi kmetje sami zapuščajo domove ter se ponujajo tovarnam...

Za vsak stan skrbi država, da ne pogine. Na nekatere sipa celo razkošno svoje darove. Kmetski stan pa leži v zadnjih zdihljajih, umira težko smrt in nihče se ne gane. Slovenski državni poslanci! Nam Štajercem so deveta briga one železnice in oni kanali, za katere hoče državni zbor toliko darovati. Noben stan med nami ne bo imel posebnega dobička od tega. Naši zastopniki imajo torej najprostejše roke, oni lahko sedaj vladi zakličejo: Vsem stanovom pomagaj, le na kmeta pozabljaš. Pomagaj mu, sicer ti prej umrje!

Slovinci, občinske volitve so imenitne!

V zadnjem listu smo pojasnili, kako važne so občinske volitve v verskem in v narodno-gospodarskem oziru. Resnica je in ostane: le krščanski možje, ki so taki ne samo po krstnem listu, nego tudi po življenju, morejo biti zanesljivi voditelji in resnično dobri gospodarji v občini. Na to naši ljudje le prepogosto pozabijo. Kjer vere v srečo ni, ni tudi ljubezni do bližnjega, ni poštenosti, ni pravičnosti. Možje, ki vodijo občino, bi morali biti možje, ki bi s svojim lepim krščanskim vzgledom oživljali celo občino in vse občane vsodbujali k vzglednemu delovanju kakor v verskem, tako tudi v narodnem in gospodarskem oziru. Kaj pa le predostikrat opažamo? Prvi kričači proti veri, proti duhovnikom, proti slovenskemu ljudstvu, v kaki župniji zavzemajo županska in odborniška mesta? Kdo jih je postavil na ta važna mesta? Naši predobri ljudje. »Saj je dober človek«, »saj tudi nekaj vé«, »poskusimo enkrat z njim«, tako in drugače se izgovarjajo naši Slovenci, kadar se bližajo volitve. Ali je dober kristjan, ali je iskren Slovenec, ali je vzgleden gospodar, za to se malo brigajo. Če ima le dober jezik — in tega imajo navadno nemškutarski kričači — pa se naši nezavedni ljudje hitro začno potegovati zanj. Ali se bodo mnogoštevilnim našim slepcem že skoro odprle oči, vsaj pri letošnjih občinskih volitvah?!

Listek.

Pismo mladeničem.

III.

Slovenec luč naj sveta vera bo!
Slomšek.

Mož iz plemenite poljske rodbine, ki je bil oblagodarjen z vsemi lepimi svojstvi razuma in srca, nam riše tale najznamenitejši dogodek v svojem življenju.

Izšolal sem se na nemškem vseučilišču. Poznal sem dobro vse pridobitke novega modernega modroslovja in svobodne misli. V srečo sem še imel vero, ki sem jo podedoval po svoji materi, toda moje življenje je bilo že daleč daleč od krščanstva, od cerkve, od svete vere moje mladosti. Moj razum je bil mešanica pojavov brez vzroka in brez cilja. Moje srce je ljubilo le še domovino. Previdnost mi je odredila višje mesto, kjer sem imel priliko, da storim kaj za svojo drago domovino.

Dasi sem bil na zunaj spoštovanja vreden mož, sem čutil vendar isto, kar je rekel o sebi duhoviti mislec in pisatelj grof Maistre: »Lopovskega življenja nisem poznal, ali ono, kar se zove življenje poštenjaka, to mi je bilo nekaj zaničljivega.«

Bil sem že precej v letih, ko sem imel nekoč čudne sanje. Zdelo se mi je, da sem bil vzdignjen v visok, krasen, meni povsem neznan kraj, kjer sem opazil veliko število rajskih prikazni, ki so vse razumene nekaj pisale, in pisale hitro, kolikor so le mogle. Približal sem se eni teh prikazni, pa sem povprašal, kaj pišejo tukaj tako hitro. Prikazen mi prijazno odgovori: »Mi smo angeli božji, in zapisujemo vsa dobra dela ljudi, ki žive na zemlji, tu v te listine, v knjigo življenja.« Ta odgovor mi vzbudi željo, kako je kaj z mojimi zaslugami, pa pošepnem angelu: »Ali morem videti, kaj je napisano na mojem listu?« — »Zakaj ne«, mi odgovori angel in poišče takoj moj list. A glej čudo! Ali boljše, kak strah me je spreletel, ko sem zagledal svoj list prazen; dve ali tri vrstice spočetka, to se je komaj videlo. »Jeli mogoče«, sem vzkliknil na ves glas, »da nisem imel do zdaj nikakih zaslug za večnost? Pa sem vendar toliko storil, posebno za domovino.« »Moj dragi prijatelj«, mi odgovori angel, »tu v te liste knjige življenja se ne zapisuje drugega, kakor to, kar store ljudje na zemlji z a Boga in iz ljubezni do Njega.«

Prebudil sem se. Pa sanje so mi segle v srce kakor najostrejši meč. V njih sem čutil živo resnico. Rojeni smo za

nekaj večjega, za nekaj lepšega, za nekaj večnega. In od tistega trenutka, kajpada nisem nehal ljubiti svoje domovine, nisem nehal delovati za njeno srečo, pa imel sem vedno pred očmi večno srečo človekovo, ljubil sem domovino ter delal za njen blagor, ker Bog tako hoče, ker s tem izpolnim voljo božjo ter imam zasluge za večnost. Zapisregel sem se, da hočem odslej delati tako, da bo vse moje življenje in delovanje prešinjeno z oživljajočim duhom krščanstva. Tako ta mož.

Mladeniči, prijatelji moji, bratje moji! Zakaj sem vam zapisal te besede? — Odgovorite si lahko sami, ako pomislite, da govorimo o značaju, o značajnosti. Zdaj pa veste, kak kilav značaj je to; ki sicer ni lopov, razbojnik očiten grešnik, ki se mu pa zdi življenje poštenjaka nekaj zaničljivega.

Pravi značaj si mora znati odgovoriti na vprašanja: odkod sem, čemu sem in kam plovemo; potem pa tudi nastopiti po tem prepričanju v vsem življenju in delovanju.

Odgovor na ta vprašanja so temeljne resnice naše svete vere. Kdor je proti tem vprašanjem brezbrizen, ta ni značajen. Če tedaj kdo misli, da je iz živali, da je s smrtjo vsemu konec, drago mu, a naj to prizna in naj ne pravi, da je tudi kristjan. Zakaj se